

Tapasztalatcsere a Vértesben

A tavalyi meghívásnak eleget téve, az OEE Szombathelyi Helyi Csoportjának tagjai tapasztalatcsere keretében a Vértesi Erdészeti Zrt. vendégei voltak június 22-23-án. A kétnapos út során a Vértes és Gerecse erdő- és vadgazdálkodásával ismerkedhettünk meg.

A korábbi napok változatos időjárása ellenére 22-én napsütéses, szélcsendes időben volt részünk, amely a terepi programok számára ideális. A Malomerdő Panzióba megérkezve, a házigazdák nevében Kocsis Mihály vezérigazgató úr köszöntött bennünket. (Ő egyúttal a Helyi Csoport elnöke is.) A baráti fogadtatás után vezérigazgató úr vetített előadás keretén belül mutatta be a Vértesi Erdészeti Zrt. erdő-, és vadgazdálkodását, valamint fafeldolgozó és fűrészüzemi tevékenységét.

Terepi programunk Kubinyi Balázs erdészeti igazgató és munkatársai vezetésével a pusztavámi erdészet területén található Pusztavám 40 H erdőrészletben kezdődött. A területen öreg (120 éves) bükkállomány található, a tengerszint feletti magasság 420 m. Az állományt 1991 óta szálaló üzemmódban kezelik, kisebb belenyúlásokat csak az újulat megjelenésekor végeznek. Konkurenci-

át a HJ és a MK fajok okoznak, de ez az egész erdészet területén megfigyelhető. A konkurens fajok miatt a terület két évente ápolást igényel. Az elnyújtott szálaló vágás következményeként több évtized alatt újítják fel az erdőt. 2003-ban 80 m³, 2007-ben 30 m³, míg 2009-ben 40 m³-es belenyúlást végeztek.

Rövid séta után érkeztünk meg a Pusztavám 40 C1 erdőrészlethez, ahol fafaj csere történt. Az eredeti állomány 59 éves volt, a főfaj: 92%-ban LF. A gyökérrontó tapló károsításának következtében 2005-ben teljes fenyőpusztulás következett be, amit tarvágás, teljes talajelőkészítés, majd KTT makkal vetés követett. 4 q makk került elvetésre hektáronként. 2007-ben a terület egy részén a tölgyben csoportos pusztulás ment végbe.

A fiatal tölgyest elhagyva egy 9 hasos, 180 éves bükkös felé vettük az irányt. A területen 1994-ben alátelepítést végeztek az itt gyűjtött makk segít-

ségével, majd ezt követte 2003-ban a véghasználat. Jellemző fafajok még a gyertyán, a juhar és kőris.

A Malomerdő Panzióban elfoglaltuk a szállásunkat, majd egy finom ebéd után útnak indultunk. Következő állomásunk a tatabányai parkerdőben található Turul szobor, valamint Szelim barlang volt, ahol Zakariás Éva mutatta be a látnivalókat. A Turul szobor történetét tekintve, a krónikák szerint Árpád vezér seregével itt győzte le a bánhidai csatában Sztatopluk szláv fejedelmek hadait 907-ban. Az 1896-os millenniumi ünnepségek tiszteletére kérték fel Donáth Gyula szobrászt a szobor elkészítésére. A szobor sorsa többször is veszélybe

került, megrongálták, lebontását tervezték, de végül is ez nem következett be. A Szelim barlang különleges természeti képződmény: a 40 ezer éves barlangot 1930-ban kezdték feltárni, benne az ősember kőből készült szerszámaira és csontjaira bukkantak.

A természeti értékek és látnivalók megtekintése után az Agostyáni Arborétum felé vettük az irányt. Az arborétum a Tatától 5 km-re, Agostyán határában, a Bocsjátó völgyben fekszik, alapvetően fatermesztési kísérleti céllal létesült. A telepítés alapját a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Osztálya által 1953-ban meghirdetett „Honosítás alatt álló fás növények ökológiai, élettani és rendszertani vizsgálata” című pályázat képezte. A kísérlet a különböző fenyőfélék elegyes és elegyetlen állományszerű telepítésére irányult. A gyűjtemény területe 30,5 ha, melyből 0,2 ha a csemetekert. A bejáratnál található csodálatos székely kapu

Cs. Kiss Ernő vezetésével készült. A sétán kalauzunk Rozmann Hajnalka volt. Az arborétum területét parcellákra osztották fel, ahol 398 faj, illetve változat tekinthető meg. A völgybe vezető utat *Chamaecyparis lawsoniana* (oregoni hamisciprus), illetve *Thuja plicata* (óriástuja) hatalmas fái határolják.

Beljebb haladva láthattuk a *Corylus colurna* (török mogyoró), és a *Taxus baccata* (tiszafa) különböző változatait. Elsétálva a tó mellett megcsodálhattuk a *Taxodium dusicum* (mocsárciprus) és *Cunninghamia lanceolata* (kínai szűrősfenyő) parcellákat.

Az arborétumban található csemetekertben a tóból biztosítják szivattyús rendszerrel a vízutánpótlást. A kertben tavasszal 220 kg B makkot vetettek el, a csemeték növekedése nagyon szép képet mutat. Jelentősebb mennyiségben termelnek még dísznövényeket is, amit kereskedelmi célokra hasznosítanak. Egyéb különleges fajok is megtalálhatók az arborétum területén, például: kígyó luc, gömb tuja, cukorsüveg fenyő vagy épp a szomorú gyertyán. Sétánkat és ezt az eredményes szakmai napot hangulatos környezetben, a tó partján finom vacsora követte, majd a napot a házigazdáinkkal estebe nyúló baráti beszélgetés zárta le.

Másnap reggel városnézésre indultunk Tata ősi városába. Először séta keretében Rapp Andrea – a tapasztalatcsere egyik szervezője – mutatta be a Cseke-tó partján található angolkertet. A kert – amely Tata egyik éke, az 1700-as években létesült az Eszterházy család jóvoltából. A tó mellett kis vízhozamú források fakadnak, melyek különleges klímát biztosítanak. A városnézés során elhaladtunk a Harangláb, a Kapucinus templom, majd pedig az Öreg-tó mellett, közben nagyon sok érdekes dolgot hallottunk házigazdáinktól a város történetéről.

A tó partján elköltött hangulatos ebéd után azzal búcsúztunk vendéglátóinktól, hogy jövőre barátsággal várjuk őket Vas megyébe, köszönjük és megpróbáljuk viszonzni a szívélyes fogadtatást.

Pityer Zsuzsanna
OEE Szombathelyi HCS